

Sopot, dnia 24 marca 2017 r.

Sygn.: 004412

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE PRAWNE

skierowane przez Zleceniodawcę w dniu 23 marca 2017 r. o godzinie 13:51 w ramach abonamentu Lex Secure 24h Opieka Prawna

Przedmiot odpowiedzi:

1. Czy lekarz bez podpisanej klauzuli opt-out może dobrowolnie wziąć większą liczbę dyżurów niż pozwala na to prawo (bez podpisywania klauzuli opt-out)?

Podstawy prawne:

1. art. 93 ust. 1, art. 95 ust. 1-4, art. 97 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U.2016.1638 ze zm.);
2. art. 131 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz.U.2016.1666).

Klauzula prawna:

Przygotowując niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne przeanalizowano i polegano wyłącznie na informacjach otrzymanych od Zleceniodawcy. Nie badano, ani nie weryfikowano prawdziwości przedstawionego stanu faktycznego.

Sporządzający niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne zastrzega sobie prawo weryfikacji niniejszego opracowania w przypadku ujawnienia faktów nieznanых mu w momencie jego sporządzenia.

Niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne wydaje się do wiadomości Zleceniodawcy z prawem do publikacji przez Zleceniodawcę. Odpowiedź dotyczy wyłącznie kwestii w niej

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego: 500.000 PLN opłacony w całości

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507

biuro@opiekaprawna.pl
www.opiekaprawna.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539

określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, w tym przez domniemanie, inne, niewspomniane w niej kwestie.

W niniejszej Odpowiedzi na pytanie prawne zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, dotyczącą prawnych aspektów przedmiotu analizy, w szczególności ocena prawna przedstawiona w Odpowiedzi nie daje gwarancji wyniku danej sprawy, w przypadku skierowania jej na drogę postępowania sądowego lub administracyjnego.

Stan prawny:

Na wstępie odpowiedzi na przedstawione pytanie prawne należy wskazać, iż instytucja dyżuru medycznego została sprecyzowana w treści art. 95 ustawy o działalności leczniczej (dalej u.d.l.). Zgodnie z art. 95 ust. 1 u.d.l., pracownicy wykonujący zawód medyczny i posiadający wyższe wykształcenie, zatrudnieni w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, mogą być zobowiązani do pełnienia w zakładzie leczniczym tego podmiotu dyżuru medycznego.

Dyżurem medycznym jest wykonywanie **poza normalnymi godzinami pracy** czynności zawodowych przez osoby, o których mowa w ust. 1, w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (art. 95 ust. 2 u.d.l.).

W myśl art. 95 ust. 3 u.d.l., czas pełnienia dyżuru medycznego wlicza się do czasu pracy.

Z powyższych przepisów wynika, iż praca w ramach dyżuru medycznego nie jest pracą w godzinach nadliczbowych, zatem może być ona planowana w takim zakresie, w jakim będzie przekraczała normy czasu pracy lekarzy. Nadto odbywanie dyżurów medycznych nie jest uzależnione od konieczności istnienia po stronie pracodawcy szczególnych potrzeb, tak jak ma to miejsce w przypadku pracy wykonywanej w godzinach nadliczbowych.

Zgodnie z art. 93 ust. 1 u.d.l., czas pracy pracowników zatrudnionych w podmiocie leczniczym, z zastrzeżeniem art. 94 ust. 1, w przyjętym okresie rozliczeniowym, nie może przekraczać 7 godzin 35 minut na dobę i przeciętnie 37 godzin 55 minut na tydzień w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym. Natomiast ust. 4 stanowi, że okres rozliczeniowy, o którym mowa w ust. 1-3, nie może przekraczać 3 miesięcy.

Pomimo faktu, iż w myśl art. 95 ust. 3 u.d.l. czas pełnienia dyżuru medycznego wlicza się do czasu pracy, to jednak na podstawie ust. 4 pracodawca może planować wykonywanie dyżurów medycznych przez lekarzy również w zakresie przekraczającym obowiązujące ich normy czasu pracy. Przepis ten stanowi bowiem, że **praca w ramach pełnienia dyżuru medycznego może być planowana również w zakresie, w jakim będzie przekraczać 37 godzin 55 minut na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym.**

Przepisy Kodeksu pracy (dalej k.p.), określają maksymalny tygodniowy czas pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi, który nie może zostać przekroczony również przez lekarzy. Zgodnie z art. 131 § 1 k.p. **tygodniowy czas pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w przyjętym okresie rozliczeniowym.** Zasada „przeciętności” oznacza, że istnieje możliwość równoważenia czasu pracy w ten sposób, aby średnio, w przyjętym okresie rozliczeniowym, tygodniowy wymiar czasu nie przekroczył normy wskazanej w przepisach.

Należy wskazać, iż dokonując wykładni art. 95 u.d.l. w związku z art. 131 k.p., okres pracy danego lekarza uwzględniając możliwość pełnienia przez niego dyżurów medycznych (bez konieczności zawarcia tzw. klauzuli opt-out) **nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin** na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym. Praca w ramach dyżuru medycznego ponad te normy będzie uzależniona od uzyskania uprzedniej pisemnej zgody pracownika.

Przepisy wymagają również od pracodawcy zapewnienia pracownikom nieprzerwanego odpoczynku przez określony czas. Zgodnie z art. 97 u.d.l.: pracownikowi przysługuje w każdej dobie prawo do co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku. **Pracownikowi pełniącemu dyżur medyczny okres odpoczynku, powinien być udzielony bezpośrednio po zakończeniu pełnienia dyżuru medycznego.** Pracownikowi przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego. W przypadku uzasadnionym organizacją pracy pracownikowi, o którym mowa w art. 95 ust. 1, przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 24 godzin nieprzerwanego odpoczynku, udzielanego w okresie rozliczeniowym nie dłuższym niż 14 dni.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy dojść do wniosku, że **czas pracy lekarza nie może przekroczyć przeciętnie 48 godzin na tydzień w okresie rozliczeniowym,** chyba że lekarz pisemnie wyrazi zgodę na przekroczenie tego czasu. Wobec tego, **lekarz nie może dobrowolnie wziąć większej liczby dyżurów niż pozwala na to prawo.**

Wnioski:

Konkludując powyższe rozważania prawne należy wskazać, iż czas pracy lekarza nie może przekroczyć przeciętnie 48 godzin na tydzień w okresie rozliczeniowym, chyba że lekarz pisemnie wyrazi zgodę na przekroczenie tego czasu (podpisze tzw. klauzule opt-out). Wobec tego, lekarz nie może dobrowolnie wziąć większej liczby dyżurów niż pozwala na to prawo. Jedyną możliwością przekroczenia przez lekarza przedmiotowego czasu pracy jest podpisanie klauzuli opt-out.

W przypadku chęci skorzystania przez Pana z pomocy radców prawnych i adwokatów, współpracujących z Lex Secure Sp. z o.o. w ramach Ogólnopolskiej Sieci Opieki Prawnej - należy skontaktować się bezpośrednio z Infolinią prawną Lex Secure Sp. z o.o. pod numerem telefonu 501 538 539.

Z poważaniem,

RADCA PRAWNY

Magdalena Komar-Komarowska
Gd.-1578

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego: 500.000 PLN opłacony w całości

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507

biuro@opiekaprawna.pl
www.opiekaprawna.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539